

STIMULERINGSREGELING PRAKTIJKGERICHTE OPLOSSINGEN MILIEUPROBLEMATIEK (S.P.O.M.)

Ing. C. J.M. van der Hoorn, technisch medewerker algemeen.

Via diverse kanalen worden gelden beschikbaar gesteld voor het zoeken naar oplossingen van de mest- en ammoniakproblematiek. De in 1989 ingestelde S.P.O.M.-regeling is daar een voorbeeld van.

Inleiding

De overschotten aan dierlijke mest dragen voor een aanzienlijk deel bij aan de milieuproblemen in ons land. Naast het overschot aan mineralen speelt de ammoniakemissie een grote rol.

Om tot een oplossing te komen van deze problemen, stelt de veevoedersector in overleg met de overheid extra financiële middelen ter beschikking. Het bestuur van het Produktschap voor Veevoeder heeft eind 1989 het z.g. fonds Stimuleringsregeling voor Praktijkgerichte Oplossingen Milieuproblematiek (S.P.O.M.) ingesteld.

Deze regeling heeft tot doel het stimuleren van technieken en systemen op bedrijfsniveau, die leiden tot een vermindering van het mineralenoverschot, vermindering van de ammoniakemissie en het verbeteren van de mestkwaliteit. De aard van de projectvoorstellen, die worden gedaan in het kader van deze regeling, moeten betrekking hebben op:

- * perspectief biedende oplossingen die (eventueel) nog in het onderzoeksstadium verkeren (ontwikkelingsprojecten).
- * perspectief biedende oplossingen die verdere introductie in de praktijk behoeven (demonstratieprojecten).

Subsidiëring

De projecten kunnen liggen op het gebied van o.a. huisvesting, voedersystemen, mestopslag, be- en verwerking van de mest en mestaanwending. Een bijdrage is mogelijk voor ondernemers in Nederland die de landbouw als hoofdberoep uitoefenen en aan ondernemers die werkzaamheden verrichten ten behoeve van de nederlandse veehouderij (loonwerkers, stallenbouwers, etc.).

De te verkrijgen subsidie wordt slechts verleend over de subsidiabele kosten. Dit zijn in dit verband de extra investerings- en overige kosten. De hoogte van de bijdrage wordt per projekt vastgesteld en bedraagt

tenminste 20 % van de subsidiabele kosten. Alnaar gelang het projekt extra risico's met zich meebrengt, kan dit bedrag oplopen tot max. 35% van de milieutechnische investeringen en max. 45 % van het begeleidend onderzoek.

Beoordelingsprocedure

Een ingediend projectvoorstel wordt voorgelegd aan de Grontmij n.v. te De Bilt. Naast het verzorgen van de algemene coördinatie, beoordeelt deze de projecten aan de hand van toetsingscriteria. Deze toetsingscriteria bestaan enerzijds uit formele criteria (het voldoen aan de gestelde voorwaarden) en anderzijds uit aanvullende criteria (opgedaan uit ervaringen).

Naast de Grontmij spelen ook de proefstations een rol bij de beoordeling. De afdeling Praktijkonderzoek van het C.O.V.P. "Het Spelderholt" vervult deze rol voor de pluimveesector. Naast het kritisch beoordelen van de aanvragen, is de afdeling ook betrokken worden bij de begeleiding van goedgekeurde S.P.O.M.-aanvragen. De aanvraag wordt vervolgens met een pré-advies van de Grontmij voorgelegd aan de Adviescommissie Praktijkgerichte Oplossingen Milieuproblematiek (A.P.O.M.).

Deze commissie beoordeelt eveneens de initiatieven en adviseert over de te verlenen bijdrage.

Het uiteindelijke besluit wordt genomen door het Dagelijks Bestuur van het Produktschap voor Veevoeder, na het horen van de commissie en na overleg met de overheid over een mogelijke bijdrage van die zijde. Na de goedkeuring wordt er veel aandacht besteed aan het op de juiste wijze begeleiden van de projecten en het rapporteren van de bevindingen.

Voor de begeleiding van bepaalde projecten kan een projektteam ingesteld worden. Goedgekeurde S.P.O.M.-projecten moeten per kwartaal een voortgangsrapportage inleveren.

Besteding gesubsidieerde projecten

Uit het fonds S.P.O.M. wordt jaarlijks een bedrag van maximaal tien miljoen gulden ter beschikking gesteld voor de subsidiëring van de projecten.

Uit het eerste jaar van de SPOM-regeling blijkt dat ongeveer de helft van het subsidiebedrag is verleend aan projecten gericht op de ammoniak-emissie en ruim dertig procent aan het verbeteren van de mestkwaliteit. Het resterende deel is besteed aan vermindering van de mineralenoverschotten en overige doelen. De verdeling over de aard van de projecten (ontwikkelings- of demonstratieprojecten) was ongeveer gelijk. De projecten hadden in belangrijke mate betrekking op de varkenshouderij (55%) en in mindere mate op de rundveehouderij (24%) en de pluimveehouderij (16%).

Ruim veertig procent van het subsidiebedrag is besteed aan de categorie huisvestingssystemen, terwijl de categorieën mestopslag en mestbe- en verwerking

respectievelijk twintig en dertig procent in beslag namen.

Ruim een kwart van de verleende subsidies was bestemd voor begeleidend onderzoek en rapportage. Voorbeelden van goedgekeurde S.P.O.M.-projecten zijn de milieuvriendelijke slachtkuikenstal (Hendrix-project), het trampoline-systeem voor slachtkuikens (Cehave-project), en het verminderen van de ammoniakemissie door middel van het verwijderen van de mest uit gedeeltelijk roostervloerstallen (bij slachtkuikenunderdieren, kalkoenen en eenden).

In het volgende artikel van Jan van der Haar wordt verslag gedaan van de ervaringen die zijn opgedaan met een door S.P.O.M. gesubsidieerd slachtkuikenunderdierenbedrijf. Het bedrijf is vanuit de afdeling Praktijkonderzoek van "Het Spelderholt" begeleid.

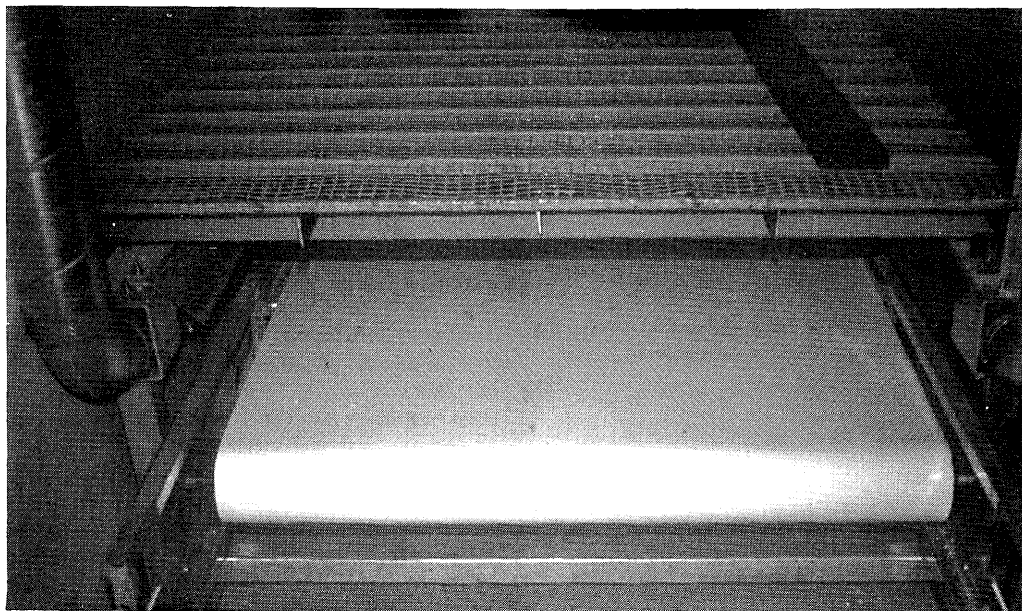

Foto: Het verwijderen van de mest uit een roostervloerstal met behulp van mestbanden